

Elements escultòrics

Sant Quirze de Besora

Ubicació

Comarca:	Osona
Lloc/Adreça:	Passeig del Ter, 2
Emplaçament	A dins del recinte de la capella i font de Lourdes situada als jardins de Can Trinxet mirant al Ter i al costat de la porta d'entrada al recinte fabril.
Alçada:	569,4
Coordenades:	
Latitud:	42.103658382377
Longitud:	2.2173364754251
UTM Est (X):	435287
UTM Nord (Y):	4661582

Classificació

Número de fitxa	08237 - 173
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Element arquitectònic
Estil / època:	Romànic
Segle	XII
Estat de conservació	Bo
Notes de conservació:	Elements reaprofitats i reutilitzats amb altres finalitats a dins del recinte de la capella de Lourdes. Els elements de pedra com ara el fust i la base del pulpit que estan a la intempèrie estan molt salinats i presenten un avançat estat d'erosió. Els elements de marbre rosat estan en més bon estat tot i que també tenen fissures i esquerdes .
Protecció	Física
Tipus de protecció:	Inexistent
Accés	Restringit
Ús actual:	Ornamental
Titularitat	Pública
Titular:	5416004DG3651N0001BL
Autoria de la fitxa	Pere Cascante i Torrella

Descripció

Aquest conjunt d'elements es troben situats a l'altar de la cova de la verge i també als elements que formen part i sostenen el púlpit que hi ha al costat de l'escala d'accés a la fornícula de la verge. Els elements que sostenen a l'ara de l'altar de la cova de la verge corresponen amb sis bases esglaonades de columnes diverses, quatre fusts de pedra sorrenca i sis capitells amb motius vegetals i florals simples. L'ara d'altar recupera una imposta decorada amb motius vegetals i florals formant espirals i trenats de tradició "romànica". En quant als elements del púlpit cal destacar la base i el fust trenat amb capitell de motius figurats en pedra sorrenca molt deteriorats i procedent d'algun monument medieval. El capitell que sosté el púlpit és vuitavat i representa diferents figures esculpides a dins de motius arquitectònics com ara arcs de mig punt i ricament decorats en alabastre amb incrustacions d'esmalt i pintura de color verd. El material que estan esculpits és marbre o alabastre fet que mostra la qualitat artística dels elements decoratius. Entre les figures i al·legories que s'hi representen cal destacar les imatges d'apòstols i altres figures amb una tècnica estilística molt acurada amb rostres humanitzats i trepà molt definit que permeten relacionar-ho en una etapa més aviat gòtica. Aquest element guarda relació amb la part superior del púlpit format per arcs conopials emmarcats per pinacles i en els que hi ha representació d'àngels músics sostenint instruments musicals com violes i llaüts. En un altre costat hi ha l'escut que sembla un arbre i també una roda de molí o roseta i altres elements no identificats. La tipologia decorativa així com el material constructiu permet relacionar-ho amb el capitell vuitavat que el sosté. Tanmateix presenta incrustacions d'esmalt i pintura verda. Finalment cal remarcar la presència de la base del que semblaria procedent del claustre gòtic de Ripoll amb elements vegetals alternats per l'escut del casal de Barcelona i que sembla procedir de les galeries gòtiques fetes en temps del Paborde de Berga (S. XIV). Caldria estudiar a fons aquests elements i veure la seva relació amb el monestir de Ripoll.

Observacions:

Col·lecció d'elements escultòrics rellevants que semblen procedir del monestir de Santa Maria de Ripoll, sobretot la base dels capitells i el fust. Caldria veure si els elements del púlpit també hi pertanyen o corresponen amb un altre indret.

Història

La història d'aquestes peces vindria ser l'equivalent a la capella de la Mare de Déu de Lourdes. De fet ca tenir present que després de la destrucció que l'edifici va patir a partir de 1835, moment en que es produeix la seva exclaustació, és obligat a abandonar el monestir l'arxiver Fra Roc d'Olzinelles i la resta de monjos. Des d'aleshores el conjunt entra en un procés de declivi de manera que el 1847 desapareix una part del claustre i el 1856 s'esfondra la torre del palau abacial. Aquest fet va comportar doncs que els antics edificis monàstics fossin emprats com a pedrera i els seus objectes de valor venuts a particulars de manera que molts dels capitells del claustre i dependències monàstiques foren espoliats del seu lloc d'origen. Aquest fet coincidiria amb el moment que es decideix de bastir la capella de Lourdes on els seus arquitectes constructors Genís Codina i Sert i Carme Nieto sota la mà dels seus propietaris Caroggio-Codina i més tard trinxet el 1898, els quals i degut al seu poder adquisitiu i influenciador degueren comprar les peces al monestir de Ripoll per traslladar-les a la capella de la seva fabrica dedicada a Lourdes.

Bibliografia

AJUNTAMENT DE SANT QUIRZE DE BESORA. Un passeig per les fonts urbanes de Sant Quirze de Besora

AJUNTAMENT DE SANT QUIRZE DE BESORA. Programa de la Festa Major. Any 2019

SERRALLONGA URQUIDI, JOAN; 1998. Sant Quirze de Besora de 1714 a l'actualitat. Eumo editorial

AMQ. Matrícula industrial de 1854 a 1940

[www.https:// vallgesbisaura.com](https://vallgesbisaura.com)

[www.https://fontsaigua.wordpress.com](https://fontsaigua.wordpress.com)

[www.https://monestirs.cat](https://monestirs.cat)

[www.https:// patrimoni.gencat.cat](https://patrimoni.gencat.cat)

